

HISTORIA NAUKI: ŚREDNIOWIECZE

SYLABUS

I. Zajęcia

- A. Forma: wykład
- B. Tematyka: rozwój myśli naukowej europejskiego kręgu kulturowego, szkolnictwa i organizacji ruchu umysłowego
- C. Zakres chronologiczny: V-XV w.
- D. Zaliczenie – test pisemny na ocenę

II. Podręczniki

- A. Ogólne
  - 1) Charles Van Doren, *Historia wiedzy*, Warszawa 1997.
  - 2) Jakub Bronowski, *Potęga wyobraźni*, Warszawa 1988.
  - 3) Maria Uklejska, *Zarys rozwoju nauki i jej organizacji*, cz. I-II, Warszawa 1962-1963.
  - 4) Władysław Tatarkiewicz, *Historia filozofii*, t. I (liczne wydania).
- B. Średniowiecze
  - 1) Wojciech Sady, *Dzieje religii, filozofii i nauki. Od Eriugeny do Mikołaja z Kuzy*, Kęty 2014.
  - 2) Edward Grant, *Średniowieczne podstawy nauki nowożytnej*, Warszawa 2005.

III. Zajęcia

- A. 24 II 2018: Sprawy organizacyjne. Dziedzictwo nauki starożytnej i załamanie cywilizacji europejskiej na przełomie starożytności i średniowiecza
  - 1) Literatura
    - a) Martin Kuckenburg, *Pierwsze słowo. Narodziny mowy i pisma*, Warszawa 2004.
    - b) Wojciech Sady, *Dzieje religii, filozofii i nauki. Od Talesa z Miletu do Mahometa*, Kęty 2010.
  - 2) Zagadnienia
    - a) Dziedzictwo nauki starożytnej
    - b) Mowa, myślenie, nauka
    - c) Nauka starożytna
    - d) Katastrofa cywilizacji zachodniej i „przekaziciele” (IV-VII w.)
    - e) Kultura monastyczna
- B. 24 III 2018: Renesans karoliński; średniowieczna nauka arabska
  - 1) Literatura
    - a) Katarzyna Pachniak, *Nauka i kultura muzułmańska i jej wpływ na średniowieczną Europę*, Warszawa 2010.
  - 2) Zagadnienia
    - a) Renesans karoliński

- b) Nauka arabska
- c) Czasy ottońskie

C. 21 IV 2018: Renesans XII wieku

1) Literatura

- a) Charles H. Haskins, *The Renaissance of the Twelfth Century*, Harvard 1927.
- b) Leo Moulin, *Średniowieczni szkolarze i ich mistrzowie*, Gdańsk – Warszawa 2002.
- c) Jacques Le Goff, *Inteligencja w wiekach średnich*, Warszawa 1997.

2) Zagadnienia

- a) Piśmiennosc pragmatyczna i jej rola w odbudowie działalności intelektualnej i szkolnictwa
- b) Centra intelektualne
- c) Kultura książki
- d) Zainteresowania klasyczne
- e) Odrodzenie się nauki prawniczej
- f) Ruch przekładowy z arabskiego i greki
- g) Narodziny scholastyki
- h) Uniwersytety

D. 26 05 2018: Scholastyka

1) Literatura

- a) Władysław Seńko, *Jak rozumieć filozofię średniowieczną*, Kęty 2001.

2) Zagadnienia

- a) Szczytowy okres filozofii średniowiecznej (XIII w.)
- b) Najwybitniejsi przedstawiciele
- c) Rozwój aparatu naukowego

E. 9 06 2018: Przełom nominalistyczny

1) Literatura

- a) Edward Grant, *God and Reason in the Middle Ages*, Cambridge 2001.

2) Zagadnienia

- a) Via moderna
- b) Myśl polityczna i myśl ekonomiczna
- c) Podsumowanie średniowiecza

F. Zaliczenie – termin do uzgodnienia